

Муниципальное общеобразовательное учреждение
«Коркатовский лицей»

«УТВЕРЖДАЮ»

Директор лицея:

Михайлов С. И.

Приказ № 101
от 29.08.2019г.

«СОГЛАСОВАНО»

Зам. директора по УВР:

Анисимов А.В.

РАССМОТРЕНО
на заседании ВМО

Аркадьева Н.В.

Рабочая программа
по родному (марийскому) языку
8 класс

по программе Марий йылме дене тун школлам примерный программе: V – IX класс / З.В.

Учаев, В.В. Кузнецов, Н.В. Кузнецова. – Йошкар-Ола:

Марий туньктыш институт, 2013.

на 2019-2020 учебный год

Учитель-составитель: учитель марийского языка и литературы
высшей категории

Аркадьева Нина Вениаминовна

VIII КЛАСС (51 шагат)

Кызытсе ылышыште шочмо йылмын верже

I. Калыкын ылышыштыже шочмо йылмын, тўвыран верже. Йоча вия%омаште шочмо йылмын верже.

II. Айдемын кушмаштыже, ылышумылымаш вия%омаштыже шочмо йылмын кугу вий улмыжым палымаш.

V – VII класслаште тунеммым ушештарымаш

I. Самостоятельный да служебный ойлымаш ужаш-влак.

Глагол. Причастий ден деепричастийын глаголын посна формыжо улмышт. Причастий ден пале мут кокласе икгайлык да ойыртем. Деепричастий ден наречийын икгайлыкышт да ойыртемашт. Причастный да деепричастный савыртыш-влак.

II. Самостоятельный да служебный ойлымаш ужаш-влакым ойырен моштымаш; причастий ден деепричастийым лончылымаш.

Марий литератур йылме

I. Литератур йылме нерген умылымаш. Марий литератур йылмын шочмо да вия%о толмо корныжо.

Литератур йылмын стильже-влак: кутырымо да сылнымутан йылме, публицистике, научный, официально-деловой стиль-влак.

II. Ойлымо да возымо годым литератур йылмын нормыжовлакым шуктымаш.

Синтаксис да пунктуаций. Муткылдыш

I. Синтаксис да пунктуаций – йылме наукин ужашлаже.

Муткылдыш да ойлончо нерген палымым ушештарымаш.

Муткылдыш да ойлончо кергысе кыл да ойыртем.

Муткылдышыште мут-влакын кылдалтме йенышт: управлений, примыканий. Нунын кокласе кыл да ойыртем.

Муткылдышым синтаксически лончылымаш. II. Муткылдыш да ойлончым ойырен моштымаш.

Тыглай ойлончо

I. Ойлончо да тудын чо%оалтмыже. Ойлончын грамматический рфдыже.

Подлежащий ден сказуемыйын кылдалтме ойыртемьшт. Ойлончышто мут радам. Логический пералтыш. Ойсем.

Ойлончын тўрл° лиймыже.

II. Ойлончышто шомак-влакым шке верышкышт шынден моштымаш. Логический пералтышым шынден, тыглай ойлончо-влакым чын ойсем дене лудмаш.

Кок составан тыглай ойлончо

Ойлончын тў%о членже-влак

I. Подлежащий да тудын каласалтмыже.

Сказуемый да тудын каласалтмыже. Тыглай глагольный сказуемый. Йыжынан глагольный сказуемый. Лўман йыжы%оан сказуемый. Подлежащий ден сказуемый коклаш тирем шындымаш.

II. Полшышо глагол уке годым ойлончым чын лудын моштымаш. Подлежащий ден сказуемыйым каласыме йеным синоним дене алмаштыл моштымаш.

Ойлончын ешарыме членже-влак

I. Ойлончын ешарыме членже-влак. Вияш да косвенный дополнений-влак. Рашемдык. Ешартыклўм. Ешартыклўман ойлончышто чарналтыш палым шынден моштымаш. Умландарыше член-влакын тфрле лиймышт: верым, жапым, кузе лиймым, условийым, амал ден цельым, мера ден степеньым ончыктышо.

Кок составан тыглай ойлончым синтаксически лончылымаш.

II. Тўрл° ешарыме член-влакым кучылтын, тыглай ойлончым кужемден моштымаш. Ешарыме член-влакым синтаксический синоним дене каласен моштымаш.

Ик составан тыглай ойлончо-влак

I. Ик составан тыглай ойлончо нерген умылымаш. Сказуемыян ик составан тыглай ойлончо-влак (определенно-личный, неопределенно-личный, безличный). Подлежащиян ик составан тыглай ойлончо (назывной).

Ик составан тыглай ойлончым синтаксически лончылымаш. Ик составан да кок составан ойлончо-влакын синтаксический синоним лийын кертмышт.

II. Ик составан тыглай ойлончым пален моштымаш. Ик составан тыглай ойлончо-влакым синтаксический синоним семын кучылт моштымаш.

Тичмаш огыл ойлончо

I. Тичмаш огыл ойлончо нерген умылымаш. Тудым тичмаш ойлончо дене та%аастарымаш. Диалогышто да кыдежан ойлончышто тичмаш огыл ойлончо-влакым кучылтмаш.

II. Ойлымо да возымо годым тичмаш огыл ойлончо-влакым кучылт моштымаш.

Икгай членан ойлончо

I. Икгай членан ойлончо нерген умылымаш. Икгай членан ойлончылаште ушем мут-влакым (ушышо, ваштарешлыше, ойырышо) кучылтмаш. Икгай член-влакым запятой дене ойырымаш. Икгай членан ойлончышто иктешлыше мут. Тидын годым кокточкым да тирем шындымаш.

II. Икгай членан ойлончышто мужырлышо ушем мут-влакым, иктешлыше мут-шамычым кучылт моштымаш. Чарналтыш палым шынден моштымаш.

Ойлончын ойыралт шогышо членже-влак

I. Ойлончышто ойыралт шогышо член-влак нерген умылымаш. Ойыралтше рашемдык, ешартыклум да умландарыше член. Ойыралтше членан ойлончышто чарналтыш пале-влак. Лудмо годым ойыралтше членым ойсем дене палемдымаш.

Ойыралт шогышо членан ойлончым синтаксически лончылен моштымаш.

II. Ойыралтше членым икгай член-влак деч ойырен моштымаш. Ойыралтше членан ойлончым синтаксический синоним дене алмаштымаш.

Савырныммут

I. Савырныммут (ончыч тунеммым ушештарымаш). Распространенный да распространенный огыл савырныммут-влак. Савырныммутан ойлончышто чарналтыш пале-влак.

II. Савырныммутан ойлончым келшыше ойсем дене лудын да чын возен моштымаш.

Пуртымо мут да пуртымо ойлончо

I. Пуртымо мут да пуртымо ойлончо нерген умылымаш. Нунын пелен чарналтыш палым шындымаш.

II. Пуртымо мут да пуртымо ойлончым текстыште кучылт моштымаш.

Йӱк мутан ойлончо

I. Йӱк мут дене каласыме ик мутан ойлончо. Ойлончышто йӱк мутын рольжо. Йӱк мутан ойлончышто чарналтыш пале-влак.

Йӱк мут да знаменательный шомак-влак кокласе ойыртемы.

II. Йӱк мутан ойлончышто чарналтыш палым шынден моштымаш.

Мут-ойлончо

I. Мут-ойлончо нерген умылымаш.

Да, уке мут дене каласыме ойлончо-влак. Нунын почеш чарналтыш палым шындымаш.

II. Сылнымутан текстым келшыше ойсем дене лудын моштымаш. Мут-ойлончо-влакым возен моштымаш.

Ий мучко тунеммым ушештарымаш

Тунемше ий мучаште мом ыштен моштышаш:

- мари́й литератур йылмын вия%о толмо корныжым да стильже-влакым палышаш;
- кок составан, ик составан, тичмаш огыл, икгай членан, ойыралтше членан, савырныммутан, ик мут дене каласалтше ойлончовлакым чо%оен да сылнын лудын моштышаш;
- муткылдышым, кок составан да ик составан чыла тыглай ойлончо-влакым синтаксически лончылен моштышаш;
- ойлончылаште чыла тунемме правиллан келшыше чарналтыш палым шынден моштышаш, сылнын лудшаш;
- V – VIII класслаште тунемме орфограмман мут-влакым правиллан келшен толшын возен моштышаш;
- текстын йылмыжлан, стильжылан келыштарен, синтаксический синоним дене пайдаланен моштышаш; • чыла пашаштат литератур йылмын нормажым эскерышаш.

Календарно-тематическое планирование по родному языку в 8 кл.

Количество часов 51

Всего 51 час; в неделю 2 часа.

Для контрольных работ – 8 часов (4 – диктант, 2 – изложение, 2 – сочинение), для развития речи – 14 часов, на изучение тем – 48 часов.

Литература:

1. «Марий йылме» (8 кл.) учебник, В.В.Кузнецов, Н.В.Кузнецов, Йошкар-Ола, 2010.

№	Тема урока	о л- во ч ас ов	Тип урока	Характерис тика деятельнос ти уч-ся или виды учебной деятельности	Виды контроля, измерители	Планируемые результаты освоения материала	Дом задание	Дата проведения	
								П лан	акт
1.	Шочмо йылме. /Родной язык/	1		Шочмо йылме нерген мутланымаш		Шочмо йылме нерген умылымашыштым ойлен мошташ	3- ше паша		
5-7 класслаште тунеммым ушештарымаш									
2.	Мутын составше да мут ышталтмаш.	1	Ушешт арен пенгыдемд ымаш	Тушка паша	Мутер диктант Заданий- влакым шуктымаш	Состав дене мутым лончылен мошташ, ик мут гыч вес мутым ыштен мошташ	8- ше паша		
3.	Ойлымаш ужаш-влакым ушештарымаш.	1	Ушешт арен пенгыдемд ымаш	Тушка паша, заданий- влакым шуктымаш	Мутер диктант, карточко- влак дене паша	Мутым морфологически лончылен мошташ	5- шо паша		
4.	Глаголын лица, числа, жап, наклоненийже	1	Ушешт арен пенгыдемд ымаш	Тушка паша, заданий- влакым шуктымаш	Ойырен лукмо диктант,	Глаголым лица, числа дене вашталтен, жап формыш шынден мошташ	11- шо паша		
5.	Причастий ден деепричастий	1	Ушешт арен пенгыдемд	Тушка паша, заданий- влакым	Мутер диктант, «4-ше	Причастийын турло формыжым рашемден мошташ;	14- шо паша		

			ымаш	шуктымаш	уто» модыш	дееприч. улмыжым могай ойырен мошташ			
6, 7	Й.Л.П. Йоратыме пушенге нерген сочинений	2	Йылме лывыргыме паша	Сочиненийы м возымаш	Сочинений		18-ше паша		
Марий йылмын диалектше-влак. Литератур йылме (2 ш.)									
8.	Марий йылмын диалектше.	1	У темым тунеммаш	Беседе	Опрос	Диалект, говор, наречийым умылтарен мошташ	Стр. 17, 38 але 39-ше паша		
9.	Литератур йылме.	1	Ушештарен у темым тунеммаш	Беседе, тушка паша	Творческий паша	Турло стиль дене келшыше текстым возен мошташ, стильым умылтарен мошташ	31-ше паша		
Синтаксис да пунктуаций. Мут сочетаний (5 ш.)									
10	Мут сочетаний да предложений (ушештарымаш)	1	У темым тунеммаш	Индивидуальный да тушка паша	Заданий-влакым шуктымаш	Мут сочетаний ден предложенийын ойыртемыштым ужын мошташ	48-ше паша		
11	Мут сочетанийын чоналтмыже да грамматический значенийже.	1	У темым тунеммаш	Словарно-орфографический паша	Мут сочетанийым ойырен лукмаш	Мут сочетанийын значенийжым умылтарен мошташ	58 але 59 паша		
12	Мут сочетанийыште мут-влакын кылдалтмышт.	1	У темым тунеммаш	Тушка паша, заданий-влакым шуктымаш	Ойырен лукмо диктант	Мут-влакын кылдалтме йоныштым палаш	68-ше паша		
13	Мут сочетаний ден предложений коклае кыл да ойыртеме	1	У темым тунеммаш	Словарно-орфографический паша	Тест	Мут сочетаний нерген тунеммым иктешлен мошташ	78-ше паша		
14	Мут сочетаний нерген тунеммым	1	Ушештарен	Тушка паша, заданий-	Заданий-влакым	мут сочетанийым лончылен мошташ	Кон тр.пашал		

	иктешлымаш. Мут сочетанийым лончылымо радам		иктешлыма ш	влакым шуктымаш	шуктымаш		ан ямдылал таш, 79- ше паша		
15	Контрольный диктант.	1	Контрольный диктант	Тушка паша					
Предложений (2 ш.)									
16	Предложенийын н чоналтмыже.	1	У темым тунеммаш	Заданий- влакым шуктымаш	Йодышл ан вашмут	Предложенийын турло лиймыжым умылтарен мошташ	88- ше паша		
17	Предложенийы ште мут радам. Логический ударений.	1	У темым тунеммаш	Тушка паша	Мутер диктант	Предложенийыш те мут-влакым чын кылден мошташ, логич.ударенийым йук дене ойырен мошташ	98- ше паша		
18 -19	Й.Л.П.	2	Йылме лывыртыме паша	Тушка паша					
Кок составан предложений. Предложенийын главный членже-влак (5 ш.)									
20	Предложенийы н главный членже- влак. Подлежащий да тудын каласалтмыже	1	Комби нированный урок	Тушка паша	Тест	Подлежащийын мо ден каласалтмыжым рашемдаш, пред-те муын мошташ	108- ше паша		
21	Сказуемый да тудын каласалтмыже. Простой глагольный сказуемый.	1	У темым тунеммаш	Индивидуал ьный да тушка паша	Фронтал ьный опрос	Сказуемыйым муын мошташ, формыжым каласен мошташ	118- ше паша		
22	Составной глагольный сказуемый.	1	У темым тунеммаш	Тушка паша	Ойырен лукмо диктант	Пред-те составной гл.сказуемыйым муын мошташ, каласалтмыже.	128- ше паша		
23	Луман составной	1	У темым	Тушка да индивидуальный	Ойырен лукмо	Луман составной сказуемыйым вес	138- ше паша		

	сказуемый.		тунеммаш	паша	диктант	сказуемый-влак деч ойырен мошташ			
24	Подлежащий ден сказуемый коклаш тирем шындымаш.	1	У темым тунеммаш	Индивидуальный да тушка паша	Тест	Предложенийыште тирем шынден мошташ	143-шо паша		
25	Контрольный диктант	1	Контрольный паша	Тушка паша	Заданий-влакым шуктымаш				
26-27.	Й.Л.П.	2							
Предложенийын второстепенный членже-влак (6 ш.)									
28	Дополнений.	1	Ушештарен у темым тунеммаш урок	Индивидуальный да тушка паша	Заданий-влакым шуктымаш	Пред-те доп-м муын мошташ, каласалтм. палаш	158-ше паша		
29	Определений.	1	Ушештарен у темым тунеммаш урок	Индивидуальный да тушка паша	Ойырен лукмо диктант	Определенийым чын муын мошташ, приложенийым муын да ойырен мошташ	168-ше паша		
30	Приложений.	1	У темым тунеммаш	Тушка паша	Заданийым шуктымаш	Приложений годым знакым шындымаш.	178-ше паша		
31,32.	Й.Л.П.	2	Йылмелывыртыме паша	Тушка паша					
33	Умландарыше член. Верым да жапым умланд. член. Причиным да цельым умланд. член.	1	У темым тунеммаш	Индивидуальный да тушка паша	Ойырен лукмо диктант	Пред-те верым да жапым, причиным да цельым умланд.членым муын мошташ	183-шо паша		
34	Действийын кузе лиймыжым ончыктышо, условийым, степеньым	1	У темым тунеммаш	Индивидуальный да тушка паша	Тест	Умлан. член-влакын турло ойлымаш ужаш дене каласалтмыштым умылтарен мошташ	188-ше паша		

	умлан.член-влак.								
35	Предложенный второстепенный членже-влак нерген тунеммым иктешлымаш.	1	Ушешт арен иктешлыма ш урок	Индивидуал ный да тушка паша	Ойырен лукмо диктант Опрос, тест	Пред-те втор.член-влакым муын, палемден мошташ.	195 але 197- ше паша		
36 ,37	Контрольный изложений	2	Контро льный паша	Тушка паша	Изложен ийым возымаш				
Ик составан простой предложений. Неполный предложений (7 ш.)									
38	Ик составан предложений нерген умылымаш. Сказуемыян ик составан предложений. Определенно- личный предложений.	1	У темым тунеммаш	Индивидуал ный да тушка паша	Заданий- влакым шуктымаш	Опр.-лич. предл- м ойырен да кучылт мошташ	208- ше паша		
39	Безличный предложений Неопределенно- личный предложений Назвовой предложений	1	У темым тунеммаш	Тушка паша	Заданий- влакым шуктымаш	Опр.-личный предложений-влакым чонен мошташ	218- ше паша		
40	Ик составан предложений-влак нерген тунеммым иктешлымаш	1	Ушешт арен иктешлыма ш урок	Индивидуал ный, групповой да тушка паша	Опрос, тест	1 сост. да 2 сост. предложений-влакым ойырен мошташ.	258 але 259- ше паша		
41	Неполный предложений	1	У темым тунеммаш	Тушка паша	Граммат ический диктант	Неполный предложений-влакым чонен мошташ			
Икгай членан предложений (5 ш.)									
42	Икгай член-влак нерген умылымаш. Сочинительный союз дене	1	У темым тунеммаш	Беседе, тушка паша	Диктант	Икгай чл.- влакым запятой дене ойырен мошташ, нуным кучылт	278 але 279- ше паша		

	кылдалтше икгай член-влак					мошташ			
43	Икгай член-влак пеленсе пунктуаций	1	У темым тунеммаш	Индивидуальный да тушка паша	Графический диктант	Икгай членан предложенийште знакым чын шынден мошташ	298-ше паша		
44	Икгай членан пред-те иктешлыше мут.		Ушешт арен у темым тунеммаш	Индивидуальный да тушка паша	Ойырен лукмо диктант	Препинаний знак-влакым шынден мошташ	308 але 309-ше паша		
Ойыралтше членан предложений (4 ш.)									
45	Ойыралтше член нерген умылымаш. Ойыралтше определений. Ойыралтше приложений	1	У темым тунеммаш	Беседе, тушка паша	Опрос	Ойыралтше член-влакым икгай член-влак деч ойырен мошташ	329-ше паша		
46	Ойыралтше умыландарыше член. Ойыралтше рашемдыше членан предложений	1	У темым тунеммаш	Тушка паша	Тест	Приложенийым ойырен мошташ	338-ше паша		
Обращений. Пуртымо мутан предложений (3 ш.)									
47	Обращений.	1	У темым тунеммаш	Тушка паша	Ойырен лукмо диктант	Обращений, пуртымо мут годым знакым шынден мошташ,	368 але 369-ше паша.		
48	Пуртымо мут да пуртымо предложений пеленсе пунктуаций	1	У темым тунеммаш	Индивидуальный да тушка паша	Йодышлан вашмут	Пурт. мутым да пурт. пред-ым муын мошташ	378 але 379-ше паша		
49	<u>Да, уке</u> мутан да междометиян предложений-влак.	1	У темым тунеммаш	Тушка паша	Грамматический диктант	Обращения, междометиян, пуртымо мутан пр.-влакым чын возен мошташ	388-ше паша		
50	Иктешлыше		Контро	Тушка паша	Заданий-	Чыла тунеммым			

	контрольный диктант	1	льный паша		влакым шуктымаш	ушештарен, возымаште ончыктен мошташ			
51	<u>Иктешлымаш</u> урок	1							